

Seat No. : _____

NF-110
November-2013
B.A. (Sem.-III)
History : EC-I : 201
(Elective)
(History of India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(2) જનરલ પ્રશ્નો આશરે 900 શબ્દોમાં લખો.

(3) ટૂંકનોંધ આશરે 450 શબ્દોમાં લખો.

1. (A) કંપનીના શાસન દરમિયાન જમીન મહેસૂલ અને ન્યાયતંત્ર ક્ષેત્રે અપનાવેલી નીતિની ચર્ચા કરો. 14

અથવા/OR

(B) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે આશરે 450 શબ્દોમાં)

(1) નિયામક ધારો 1773

(2) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીની વહીવટી વ્યવસ્થા

(3) વેલેસ્લીની સહાયકારી નીતિ

(4) લોર્ડ કોર્નવોલિસની કાયમી જમાબંધી

2. (A) ઈ.સ. 1857નાં વિપ્લવનાં પરિબળો સવિસ્તર વર્ણવો. 14

અથવા/OR

(B) ઈ.સ. 1857નાં વિપ્લવનાં પરિણામો સવિસ્તર વર્ણવો.

3. (A) વાઈસરોય લાર્ડ કર્ઝનની આંતરિક નીતિની સમીક્ષા કરો. 14

અથવા/OR

(B) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે આશરે 450 શબ્દોમાં)

(1) લોર્ડ લિટનનાં સુધારા

(2) લોર્ડ લિટનનાં અપ્રિયતાનાં કારણો

(3) લોર્ડ રિપનનાં આર્થિક અને શૈક્ષણિક સુધારા

(4) ઈલ્બર્ટબીલ

4. (A) 19મી સદીમાં સામાજિક અને ધાર્મિક સુધારણાના આંદોલનોમાં બ્રહ્મો સમાજ અને પ્રાર્થના સમાજનું પ્રદાન આલેખો. 14

અથવા/OR

- (B) 19મી સદીમાં સામાજિક અને ધાર્મિક સુધારણાનાં ક્ષેત્રે આર્ય સમાજ અને રામકૃષ્ણ મિશનની કામગીરી આલેખો.

5. (A) એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ પાંચ) 5

- (1) કંપની સરકારને કઈ સાલમાં કયા પ્રાંતોની દીવાની સત્તા મળેલી ?
- (2) રૈયતવારી મહેસૂલ પદ્ધતિ કોણે દાખલ કરેલી ?
- (3) 1857ના વિપ્લવનું તાત્કાલિક કારણ કયું હતું ?
- (4) લોર્ડ લિટનના સમયમાં કયા સ્થળે કોલેજની સ્થાપના થઈ હતી ?
- (5) વર્નાક્યુલર પ્રેસ એક્ટ કોના સમયમાં નાબુદ કરવામાં આવ્યો ?
- (6) બ્રહ્મો સમાજના સિદ્ધાંતોનો ફેલાવો કરવા દેવેન્દ્રનાથે કયું વર્તમાન પત્ર શરૂ કર્યું ?

- (B) ખાલી જગ્યા પૂરો : 5

- (1) ઈસ્ટ ઈન્ડિયા કંપનીએ ભારતમાં તેમની સર્વપ્રથમ કોઠીની સ્થાપના _____ માં કરેલી.
- (2) તિબેટ સાથે લડાસાની સંધિ _____ ના સમયમાં કરવામાં આવી હતી.
- (3) પ્રથમ અફઘાન વિગ્રહ _____ ગવર્નર જનરલની દેન છે.
- (4) સત્યાર્થ પ્રકાશ નામનો ગ્રંથ _____ એ લખ્યો.
- (5) પ્રાર્થના સમાજના સિદ્ધાંતોનો ફેલાવો કરવા માટે _____ નામનું વર્તમાનપત્ર શરૂ કર્યું.

- (C) વિભાગ-Iની વિગતને વિભાગ-II ના સાચાં વિકલ્પ સાથે જોડીને જોડકાં તૈયાર કરો. 4

વિભાગ-I

વિભાગ-II

(1) રેગ્યુલેટિંગ એક્ટ	(A) મિસિસ એની બેસન્ટ
(2) લોર્ડ ક્લાઈવ	(B) ઈ.સ. 1900
(3) કલકત્તા કોર્પોરેશન એક્ટ	(C) ઈ.સ. 1773
(4) બનારસ હિંદુ યુનિવર્સિટી	(D) દ્વિરાજ્ય પદ્ધતિ